

Budgetlægning 2023-2026

Initiativ: Klimastyringsmodellen – Måling, strategi og prioritering af bæredygtighedsindsatser i indkøb og på hospitaler. Nr.: 4.19
Fremsat af: Miljø og klimaudvalget
Formål og indhold: Ad 1 Der foreslås, at Indkøbsafdelingen tildeles ressourcer til at gennemgå Region Hovedstadens aktuelle forsyningskæder i endnu højere grad, end nu, herunder indkøb og forbrug samt de forskellige ydelser i sundhedsvæsenet. Et overblik skal kunne pege på, hvor en omstilling af arbejdsgange eller ændring af indkøb af specifikt udstyr eller krav til medicin vil kunne bidrage mest til at nå målet om at reducere sundhedsvæsenets CO2-aftryk og skabe et bæredygtigt sundhedsvæsen. Administrationen anmodes om at afdække hvad en sådan indsats vil koste, idet det må forventes at det vil kræve tilførsel af medarbejderressourcer? Inspirationen findes blandt andet i Region Midt og deres: Center for Bæredygtige Hospitaler (rm.dk) Ad 2 Den største del af Region Hovedstadens CO2 udslip kommer fra indkøb. Der er brug for at reducere CO2 udslippet fra indkøb gennem en grønnere indkøbspolitik. <i>Hvordan foreslår I, at problemet løses? (Fx kræver det nyansættelser/anlægsmidler/mv?):</i> CO2 krav i kontrakter, udbytning af materiale til mere klimavenlige versioner mm. <u>Administrationens bemærkninger:</u> Regionens nuværende klimaregnskab kan ikke monitorere reduktioner i klimaaftrykket fra klimatiltag for indkøb, byggeri og medicin. Regionen er dermed i dag ikke i stand til at monitorere, om den samlede klimabelastning går op eller ned. Ligeledes har regionen ikke værktøjer til at prioritere forskellige beslutninger efter, hvilken der er mest miljøvenlig. For at kunne effektivisere indsatsen på bæredygtighedsområdet skal regionen være i stand til at regne på, hvilke indsatser der miljømæssigt er de vigtigste samt på sigt også kunne måle på CO2-besparelser fra grønne indkøb. Med forslaget foreslås det at implementere <i>Klimastyringsmodellen</i> , som er et værktøj drevet og udviklet af Region Hovedstaden med støtte fra de andre regioner. Modellen vil gøre regionen i stand til at monitorere på klimaaftrykket og vurdere, hvor kosteffektive forskellige strategier er. Klimastyringsmodellen er et værktøj, der estimerer CO2-effekten af handleplaner, grønne indkøb, genbrug og grønne initiativer i klinikken. Der findes ingen andre brugbare modeller, end <i>Klimastyringsmodellen</i> , for at regne på reduktioner i det forbrugsrelaterede CO2-aftryk

Der mangler i dag miljøfaglige kompetencer til at drive *Klimastyringsmodellen* og gøre regionen i stand til at træffe de mest strategiske og omkostningseffektive valg i den grønne omstilling.

Det er forventningen, at der vil foreligge et forslag om en CO2-målsætning for reduktion af regionens samlede klimaaftryk til politisk beslutning i 2022. For at kunne vurdere fremdriften ift. en kommende målsætning, er det en forudsætning, at regionen kan drifte *Klimastyringsmodellen* og foretage strategiske valg baseret på effekten af indsatser.

Modellen bygger ovenpå det årlige klimaregnskab som regionerne i forvejen laver, således at energi og transport rapporteres som hidtil og at klimastyringsmodellen, som tillæg hertil, muliggør en løbende monitorering af det forbrugsrelaterede klimaaftryk (byggeri, medicin og øvrige indkøb).

Klimastyringsværktøjet giver et overblik over de samlede virkemidler og deres effekt og kan derfor guide til, hvad der samlet set skal iværksættes af tiltag, f.eks. genanvendelig emballage, overgang fra engangsudstyr til flergangsudstyr eller levetidsforlængelse af udstyr, eller renovering frem for nybyg.

Der begynder i regionen at være interesse for grønne tiltag blandt personalet på hospitalerne, både ledelsesmæssigt og blandt medarbejderne. *Klimastyringsmodellen* vil sikre, at sundhedspersonalet ikke bruger unødigt tid på at arbejde på klimatiltag, der kun har ringe effekt, men sikre at det bliver muligt fra centralt hold at prioritere de tiltag, der har størst effekt.

Usikkerheder og risici: Der er usikkerheder ved beregningerne i klimastyringsmodellen, fordi den i første omgang baseres på overslagsberegninger. Beregninger af klimaaftryk på produktniveau (livscyklusvurderinger) er ressourcetunge og klimastyringsmodellen ligger op til pragmatiske estimater, frem for helt nøjagtige beregninger.

Ovenstående initiativ vil være en forudsætning for, at regionen kan arbejde med en samlet målsætning på klimaområdet, dvs. at der kan laves en målsætning der også gælder for de 90% af regionen CO2-aftryk, der kommer fra indkøb.

Der vil skulle ansættes to årsværk til at udføre klimaberegninger (en på byggeområdet og en på medicin/indkøbsområdet). Regionen vil dele data og udregninger med de andre regioner, således at omkostningerne holdes nede.

Initiativets konsekvenser – økonomi, personale og tid

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Løn til evt. nye årsværk*	1,4 mio. kr.	1,4 mio. kr.	1,4 mio. kr.	1,4 mio. kr.
Øvrig drift	0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.
Etableringsudgifter	0,2 mio. kr.	-	-	-
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	2	2	2	2
Samlet udgift	1,8 mio. kr.	1,6 mio. kr.	1,6 mio. kr.	1,6 mio. kr.

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

*Svarende til 2 nye årsværk

Anfør, hvilket område initiativet vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Der udvises rettidig omhu for at sikre bæredygtighed via nødvendige og vedvarende reduktioner i den væsentlige klimabelastning, som regionens indkøb og forbrug af produkter medfører. Regionen vil på baggrund af beregninger og analyser af forskellige strategier for grøn omstilling kunne sætte de nødvendige initiativer i værk og sikre, at vi arbejder mod et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Budgetinitiativet er målrettet regionens største miljøbelastning og vil bidrage væsentligt til opfyldelse af FN's verdensmål. Der bidrages til delmål 12.7 om at fremme bæredygtig offentlig indkøbspraksis. Herudover til delmål 11.6 om reduktion af miljøbelastning pr. indbygger mht. affaldsreduktion, idet cirkulære produkter og praksis forebygger affald. Der bidrages også til verdensmål 13 om Klima, da grønne indkøb sikrer produkter med langt lavere klimabelastning end i dag. Endelig påvirker initiativet verdensmål 3 om Sundhed og Trivsel positivt, ift. indkøb af produkter med mindre skadelig kemi, og henset til at de grønne indkøb mindsker luftforurening og klimaforandringer, som er vurderet til at være den største trussel mod folkesundheden.